

ECRI'NİN TÜRKİYE YUVARLAK MASA TOPLANTISI

ECRI'nin Türkiye Yuvarlak Masa Toplantısı, Avrupa Konseyine üye devletlerin tümünü içeren bir yuvarlak masa toplantıları dizisinin bir parçası olup, ECRI'nin Sivil Toplumla İlişkiler Hareket Planı çerçevesinde düzenlenmektedir.

Bu Hareket Planı'nın temelinde, ırkçılık ve hoşgörüsüzlüğe karşı mücadelenin ancak sivil toplumun bu mücadeleye etkin katılımıyla başarıya ulaşacağı düşüncesi yatmaktadır. İrkçılık ve hoşgörüsüzlüğün üstesinden gelinmesi sadece ECRI'nin tavsiyelerinin muhatabı olan hükümetlerin müdahalelerini değil, sivil toplumun da tam katılımını gerektirmektedir. ECRI, verdiği ırkçılık karşıtı mesajın sivil toplumun tüm katmanlarınca özümsemesine ve bu sayede toplumun farklı kesimlerinin arasında karşılıklı saygı temelinde dayanan kültürler arası bir diyalogun oluşturulmasına büyük önem vermektedir.

Yuvarlak Masa Toplantısının başlıca temaları şunlardır: (1) ECRI'nin Türkiye raporu; (2) Türkiye'de ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı mücadelenin yasal ve kurumsal çerçevesi; (3) Türkiye'de zayıf konumdaki grupların ve (4) iltica talebinde bulunanların ve mültecilerin durumu.

Kısa bir süre önce yayımlanan **Türkiye Raporu**'nda ECRI, Türkiye'nin geçtiğimiz yıllarda bu raporun kapsamına giren birçok alanda ilerleme kaydettiğini kabul etmiştir. Temel hak ve özgürlüklerin güçlendirilmesine ve ırkçılık ve ırk ayrımcılığıyla daha etkin bir şekilde mücadele edilmesine yönelik önemli Anayasa değişiklikleri ve yasal reformlar bu ilerlemelerin önemli bir parçasıdır. ECRI, Türkçe dışındaki diller de dahil olmak üzere ifade özgürlüğü, etnik ve dinsel azınlık gruplarının mensuplarının toplantı ve örgütlenme özgürlüğü alanlarında ilerlemelerin kaydedildiğini gözlemlemiştir. Son olarak ECRI, kamu görevlilerinin insan hakları konusunda eğitildiklerini ve yerel insan hakları örgütlerinin oluşturulduğunu memnuniyetle kaydetmiştir.

Bununla beraber ECRI, Türkiye'de ırkçılık ve ırk ayrımcılığıyla mücadele konusunda anayasada, ceza hukukunda, medeni ve idari hukukta reformlara rağmen bir takım eksiklikler olduğunu gözlemlemiştir. Başta kimlik kartlarındaki din ibaresinin ve okullarda zorunlu din eğitiminin kaldırılması olmak üzere, inanç özgürlüğü konusunda gerçekleştirilebilecek ilerlemeler mevcuttur. Son olarak ECRI, medyanın ve kamuoyunun bazı kesimlerinin azınlık gruplarını hedef alan hoşgörüsüz ifade ve eylemlerinin cezasız kalmasından ve ırkçılık ve hoşgörüsüzlüğe karşı mücadelede uzmanlaşmış bir ulusal kurumun henüz bulunmamasından duyduğu kaygıları dile getirmiştir.

Tüm bu konular sorumlu hükümet organları temsilcileri ve ayrımcılığın mağdurlarının katılımıyla, ECRI'nin İrkçılık ve İrk Ayrımcılığına Karşı Mücadelede Ulusal Yasalar içerikli 7 nolu Genel Politika Tavsiye Kararının ve Türkiye'de ırkçılığa ve ırk ayrımcılığına karşı mücadele alanında mevcut yasal ve kurumsal çerçevenin ışığında ele alınacaktır. Tüm bir oturum Türkiye'de **zayıf konumdaki grupların** durumuna ve onların bünyesinde çeşitliliği barındıran bir toplumda karşılaşılabilecekleri sorunlara ayrılacaktır. ECRI'nin son Türkiye raporundaki tavsiyelerinin doğrultusunda **ırkçılık ve hoşgörüsüzlükle mücadelede uzmanlaşmış bir kurumun** oluşturulması gereği de özellikle vurgulanacaktır.

ECRI bu önemli konularla ilgili tüm kesimlerin katılacağı açık bir tartışma ortamının, var olan girişimlerin daha da etkinleştirilebilmesi için gerekenlerin belirlenmesine ve reformların devamı için gereken ivmenin sağlanmasına katkıda bulunacağını ummaktadır.

AVRUPA KONSEYİ

Avrupa Konseyi 5 Mayıs 1949 yılında on ülke tarafından üyeleri arasında daha kapsamlı bir birliği sağlamak amacıyla kurulmuş siyasi bir örgüttür. Şu anda 46 Avrupa ülkesi Avrupa Konseyinin üyesidir.

Örgütün ana hedefi demokrasiyi, insan haklarını, hukukun üstünlüğünü yaygınlaştırmak ve siyasi, toplumsal, kültürel ve yasal alanlardaki sorunlara ortak yanıtlar geliştirmektir. 1989 yılından beri Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin büyük kısmını bünyesine katmış olan Avrupa Konseyi, ülkelerin siyasi, yasal ve idari reformlarını yürürlüğe koymalarına ve pekiştirmelerine destek olmaktadır.

Avrupa Konseyinin merkezi Strasbourg'dadır (Fransa). Tüzüğü gereği, Bakanlar Komitesi ve Parlamenterler Meclisi olmak üzere iki ana organdan oluşmaktadır. Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi üye ülkeler içindeki yerel ve bölgesel özerk yönetimleri temsil etmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, bireylerin, örgütlerin ya da diğer taraf devletlerin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin bir devlet tarafından ihlal edildiğine ilişkin şikayetlerine hüküm ve karar veren bir yargı organıdır.

IRKÇILIK VE HOŞGÖRÜSÜZLÜĞE KARŞI AVRUPA KOMİSYONU

Irkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe karşı Avrupa Komisyonu (ECRI) , Avrupa Konseyine üye ülkelerin devlet ve hükümet başkanlarının ilk zirvesinde kurulmuş bir izleme organıdır. ECRI'nin kurulmasına ilişkin karar 9 Ekim 1993'de ilk kez toplanan zirvede kabul edilen Viyana Bildirgesi'nde yer almaktadır. Ekim 2000'de Strasbourg'da toplanan Irkçılığa karşı Avrupa Konferansı ECRI'nin faaliyetlerinin güçlendirilmesi çağrısında bulunmuştur. 13 Haziran 2002'de Bakanlar Komitesi ECRI'nin ırkçılık ve ırk ayrımcılığıyla ilgili konularda bağımsız bir insan hakları izleme organı rolünü pekiştiren yeni tüzüğünü onaylamıştır.

ECRI'nin üyeleri kişisel sıfatlarıyla hizmet vermekte olup bağımsızdırlar. ECRI'nin görevi, tüm Avrupa'da ırkçılıkla, antisemitizmle ve hoşgörüsüzlükle, insan haklarının korunması bakımından, mücadele etmektir. ECRI'nin faaliyetleri, kişilerin ve grupların ırk, renk, dil, din, ulusal veya etnik köken gibi nedenlerden karşılaştıkları şiddet, ayrımcılık ve önyargılarla mücadele için gereken her türlü önlemi kapsamaktadır.

ECRI'nin faaliyet programı üç yönlüdür: ülke bazında yaklaşım; genel temalar üzerinde çalışmalar; sivil toplumla ilişkili etkinlikler.

ECRI'nin programı ve etkinlikleri hakkında daha ayrıntılı bilgi edinmek için lütfen aşağıdaki adrese başvurunuz:

Secretariat of the European Commission against
Racism and Intolerance
Council of Europe
F-67075 Strasbourg cedex
Tel: +33 (0)3 88 41 29 64 - Fax: +33 (0)3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int
Website: www.coe.int/ecri

Irkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe karşı Avrupa Komisyonu Sekreterliği
Avrupa Konseyi
F-67075 STRASBURG Cedex
Tel: + 33 (0) 3 88 41 29 64
Faks: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int
Web site : www.coe.int/ecri